

16 نکته ی مهم در رابطه با خرید سهام:

برای سرمایه‌گذاری در بازار سهام و بورس باید نکات زیادی را رعایت کنیم تا دچار ضرر و زیان نگردیم. موارد زیر از جمله آنها هستند که توجه به این نکات می‌تواند مفید بوده و ما را در رسیدن به اهدافمان یاری کند.

1- **انتخاب صنعت برتر:** در میان صنایع مختلف، صنعتی را انتخاب کنیم که چشم‌انداز روشنی دارد. یعنی اولاً در آینده بیشتر به آنها نیاز است. دوماً کمتر قابل تکثیرند. سوماً قابل واردات نیستند و کشورهای که از نظر صنعت جلوتر از ما هستند بیشتر و ارزان‌تر و بهتر تولید نمی‌کنند. در واقع اگر قرار باشد مساله عضویت در WTO مطرح شود ما در آن صنایع مزیت داریم. (فرضا در مقابل صنعت ساختمان، خودرو، معدن، قند و شکر، سیمان، ریسندگی و بافندگی، کاغذ، چرم، فلزات اساسی، معدنی غیرفلزی، رایانه، دارویی، مواد غذایی، شیمیایی، نفتی، تجهیزات، شوینده و غیره بعضی نیاز به مصرف آنها کاهش می‌یابد، بعضی‌ها قابل تکثیرند، بعضی‌ها را دیگران بهتر و ارزان‌تر از ما تولید می‌کنند و در بعضی ما مزیت داریم.)

2- **از میان صنایع برتر سبد سهام انتخاب کنیم.** سعی می‌کنیم در میان انواع صنعت، 4 تا 5 صنعت برتر را انتخاب کنیم و در هر کدام با خرید یک سهم 20 تا 25 درصد سرمایه مان را سرمایه‌گذاری کنیم تا ریسک سرمایه‌گذاری را پایین بیاوریم. برای مثال در معدن یک سهم، در ساختمان یک سهم، در رایانه یک سهم، در پتروشیمی یک سهم و در دارویی یک سهم انتخاب می‌کنیم که اگر به هر دلیلی آن سهم دچار زیان شد یا نماد آن سهم در بورس بسته شد یا دچار صف فروش گشت و به نقدینگی نیازمند شدیم دچار مشکل نشدیم. اما چرا خرید چهار تا پنج سهم؟ برای اینکه اگر سرمایه را زیاد خرد و پراکنده کردیم، مدیریت کمتری اعمال می‌گردد و جمع کردن سرمایه مشکل می‌شود.

3- **انتخاب شرکت برتر در میان یک صنعت:** پس از گزینش چهار یا پنج ردیف صنعت برتر، در داخل صنعت به سراغ شرکتی می‌رویم که میانگین بازدهی آن از بقیه بیشتر است و موارد بعدی ذیل را در نظر می‌گیریم.

4- **میزان نقد شوندگی سهم:** سهمی را انتخاب می‌کنیم که میزان معاملات آن در روز زیاد است، زیاد می‌خرند و زیاد می‌فروشند، حجم معاملات شرکت، تعداد سهام معامله شده، دفعات معامله، تعداد خریدار، تعداد فروشنده، سوابق باز بودن نماد سهم و... اگر سهمی انتخاب کنیم که نقد شوندگی آن خوب نباشد موقع فروش سهم دچار مشکل می‌گردیم. بعضاً هم ممکن است شش ماه نماد آن بسته باشد. نقد شوندگی سهم مثل رتبه کنکور است در بورس ما معمولاً رتبه یک تا 50 خوب و 50 تا 100 قابل قبول است و بالاتر از 100 ضعیف. لازم به یاد آوری است که رتبه نقدشوندگی سهام ثابت نیست و در یک دوره سه تا شش ماهه ممکن است تغییر کند، بنابراین نیاز است مرتب اطلاعات مان را به روز نگه داریم.

5- **میزان سهام شناور آزاد سهم:** میزان سهامی است که دست سهامداران خرد یا اصطلاحاً دست مردم است. سهمی را انتخاب می‌کنیم که میزان سهام شناور آزاد آن بالای ده پانزده درصد باشد البته سهامی هم که میزان شناور آزاد آن خیلی زیاد باشد خوب نیست و بهتر است که سهم دو سه سهامدار عمده داشته باشد. سهم بدون سهامدار عمده مثل تحصیل کرده بدون حمایت در جامعه ما است. بدون حمایت می‌ماند و در گرفتن قراردادها هم خیلی موفق نیست.

6- **P/e سهم:** یعنی نسبت سود پیش‌بینی شده سالانه به قیمت روز سهم. مثلاً اگر قیمت سهمی امروز 100 تومان است و سود پیش‌بینی شده سالانه سهم 25 تومان است، 100 تقسیم بر 25 می‌شود 4، می‌گوییم P/e این سهم 4 است. P/e در هر صنعتی با صنعت دیگر متفاوت است. P/e سهم داخل یک صنعت را با هم

مقایسه می‌کنیم اگر همه فاکتورهای چند سهم درون یک صنعت با هم برابر بود سهمی را انتخاب می‌کنیم که p/e پایین‌تری دارد (p/e). به ما می‌گوید که جو بازار از یک سهم به‌خصوص چه انتظاری دارد. میزان بالای این نسبت می‌تواند نشان دهنده این واقعیت باشد که سهامداران به آینده سهم خوش بینند و باور دارند که پیشرفت قابل ملاحظه‌ای خواهد داشت ضمن اینکه ریسک سهم نیز زیاد است P/e. پایین نشان دهنده این است که این سهم رشد خود را کرده است یا سهامداران به آینده سهم خیلی اعتقاد ندارند، ضمن اینکه ریسک این سهم زیاد نیست.

7- **میزان پرداخت سود نقدی سهم:** هر شرکتی که پیشنهاد پرداخت سود نقدی بالاتری داشته باشد بهتر است. سعی کنید سهامی را انتخاب کنید که پیشنهاد پرداخت سود نقدی بالاتر از 80 درصد دارند. البته ممکن است سهمی برای ترغیب سهامداران پیشنهاد 100 درصد تقسیم سود نقدی را مطرح کند، ولی در مجمع به وعده‌های خود عمل نکنند باید به عملکرد گذشته سهم نیز در انجام وعده‌های خود توجه کنید.

8- **سرمایه شرکت:** با توجه به شکل و موقعیت خاص بورس در کشور ما و دامنه نوسان و حجم مینا سهام‌هایی که سرمایه کمتری دارند برای انتخاب مناسب‌ترند ضمن اینکه ریسک آنها بیشتر است.

9- **برنامه طرح و توسعه شرکت:** آیا شرکت طرحی برای توسعه دارد یا خیر؟ مسلماً انتخاب شرکتی که برنامه توسعه و افزایش تولید و تنوع در فعالیت دارد به جای شرکتی که پروژه جدید و طرحی برای آینده ندارد بهتر است. مخصوصاً سرمایه‌گذاری که تصمیم به استمرار و ادامه سرمایه‌گذاری دارد حتماً باید به این نکته توجه کند.

10- **ریسک سهم:** ریسک به معنای دلهره و ترس سهامدار از زیان در سهم است. معمولاً بعضی از شرکت‌ها به‌دلیل عملکرد مدیریتی خوب سوابق درخشانی برای خود به‌وجود آورده‌اند، این شرکت‌ها در قیمت سهم، در eps یا پیش‌بینی سود سهم، در طرح‌های توسعه و افزایش سرمایه سهم و در تعدیل مثبت و یا منفی سهم صادقانه عمل کرده و عملکرد آنها به هدف دستکاری در قیمت سهم نیست و تمام تلاش خود را بکار می‌گیرند تا سهامداران دچار ضرر و زیان نگردند و اگر سوابق ده سال قبل آنها را مرور کنید رشد تدریجی بدون نوسان‌های شدید مثبت و منفی را می‌بینید و برعکس، بعضی شرکت‌ها که تعداد آنها در بورس ما کم هم نیست دستکاری در قیمت، اعلام eps‌های غیر واقعی، تعدیل مثبت یا منفی‌های غیر واقعی به منظور متضرر ساختن سهامداران خرد و جمع کردن سهم و یا برعکس فروش سهم و فرار از سهم است. بنابراین در میان سهام‌های یک صنعت سهمی را انتخاب می‌کنیم که ریسک آن کم باشد.

11- **جوان بودن شرکت:** صنایع و شرکت‌ها نیز همانند انسان مراحل را طی می‌کنند این مراحل شامل تولد، رشد، بلوغ و کهنسالی است در میان یک صنعت نیز پتروشیمی را مثال بزنیم: سهم a با سرمایه کم و تاسیسات آن تازه نصب و راه اندازی شده فاز یک آن شروع بکار کرده و سود آن نیز زیاد نیست (p/e = 10)، سهم b فاز دو و سه آن نیز تکمیل شده سرمایه آن چند برابر اولی است، ولی هنوز فاز چهار و پنج طرح و توسعه را دارد. (p/e = 9) سهم c طرح‌های آن تکمیل شده، ولی از عمر تاسیسات آن بیش از 15 سال نگذشته و نیروی انسانی آن نیز در وضعیت میانسالی هستند. (p/e = 8) سهم d در مرحله کهنسالی است کارخانه کار می‌کند، جایی برای طرح و توسعه ندارد، سرمایه آن بسیار زیاد و تاسیسات آن نیز فرسوده شده است و نیروی انسانی آن نیز اکثریت در مرز بازنشستگی است. (p/e = 7) طبیعی است که اولویت در انتخاب و خرید سهم بترتیب a، b و در نهایت c و d است.

12- **میزان رشد سود پیش‌بینی شده سهم:** شرکت‌هایی که eps واقع بینانه اعلام می‌کنند و در طول سال به‌دلیل عملکرد مطلوب مرتب سود پیش‌بینی شده خود را تعدیل مثبت می‌دهند و بالا می‌برند برای سرمایه‌گذاری مناسب‌ترند. این موضوع را باید از سوابق شرکت‌ها متوجه شد.

13- **گزارش‌های دوره‌ای سهم:** شرکت‌ها موظف به ارائه گزارش به‌موقع عملکرد خود در دوره‌های سه ماهه، شش ماهه، نه ماهه، و سالانه هستند. سهمی را انتخاب می‌کنیم که در گزارش خود پیش‌بینی سود خود را پر کرده باشد. برای مثال در گزارش دوره سه ماهه 25 درصد، شش ماهه 50 درصد، و در گزارش 9 ماهه 75 درصد سود پیش‌بینی شده خود را پوشش داده باشد.

14- **کف قیمتی:** هر سهمی را که مورد توجه قرار دهید یک سقف قیمتی دارد (حداکثر قیمت سهم) و یک کف قیمتی (حداقل قیمت سهم) به یک سهم حتماً زمانی وارد می‌شویم که در وضعیت کف قیمتی است و این کف و سقف متناسب با زمان و وضعیت سهم و گزارش آن متغیر است و با تجربه به‌دست می‌آید.

15- **اخبار سیاسی و اقتصادی:** همواره به اخبار سیاسی اقتصادی داخلی و خارجی توجه داشته باشید. ممکن است گوش دادن به اخبار یا مطالعه روزنامه‌های اقتصادی وقت شما را بگیرد، اما کمک بزرگی به شما خواهد کرد تا بتوانید در برخی موارد روند بازار را پیش‌بینی کنید و همین‌طور صنایع خاصی را مورد توجه قرار دهید.

16- **مشورت گرفتن از افراد آگاه، با تجربه و قابل اطمینان:** چون بازار به آن اندازه ساده نیست که متاثر از یک یا چند عامل ساده باشد بلکه عوامل مختلف و متعدد و بعضاً پیچیده و غیرقابل پیش‌بینی وجود دارند که علاوه بر آن که خودشان به تنهایی یک فاکتور تاثیرگذارند، تعامل آنها با یکدیگر نیز نتایج متفاوتی را باعث می‌شود، سعی کنید فقط از افراد آگاه، با تجربه و قابل اطمینان مشورت بگیرید و از افراد کم تجربه، بی‌اطلاع، یا سودجو مشورت نکنید چرا که آنان استراتژی و اهداف و منافع خود را دنبال می‌نمایند و شما را به آن سو می‌کشانند. مشورت دادن آنان نیز ولو به غلط و در جهت زیان شما تاثیرگذار خواهد بود. سعی کنید در نهایت خودتان تصمیم بگیرید و کسی را مقصر زیان خود قلمداد نکنید